

בית שמאי פרק שלשה עשר יבמות

לאחר

שליש יום מבקשים ממנו שיתלוך לה - ואם תאמר מה הוא מפקיד אם חולץ לה ולמה אין סופין כדי להצריכה ויש לומר שהוא מבקשים צדיק דין לחלוץ לה שתרקוב בפניו : מיתת בעלה מבקשים ממנו שיתלוך לה - ולא אמרין

לא פסל את הראשונה - שהרי ציאתן שזה וזו ראשונה קטייה היא הרי היא אשתו ואחרונה ציאת זמט וזו לאו קטייה היא הרי ציאתן נכריות אלנו שלא היתה קטייה לאחר ומקיים את הראשונה שלא נפסלה עליו אבל אחרונה לא דלמא קטיות הוו ומשכח על הראשונה קומה רך עליה

לא ר מיי' פיה מה' יבוס כל' כי סמך עשין נ טו'ע' אה'ע' ס' קג'א טע'פ' :
לד' ב טו'ע' טס טע'פ' :
לה ב מיי' טס ה'ל' כו טו'ע' טס טע'פ' :
לו ר מיי' טס ה'ל' כח טו'ע' טס טע'פ' ח :
לז ה מיי' טס הלכה כט טו'ע' טס טע'פ' ט :
לח ו מיי' טס ה'ל' ס טו'ע' טס טע'פ' י :
לט ח מיי' טס פ'א ה'ל' טו (והל' ית) סמך עשין נא טו'ע' טס טו'ע' טס טע'פ' ט :
מ ט מיי' טס פ'ב ה'ל' ס סמך טס טו'ע' טס טע'פ' ט :
מא ו מיי' טס ה'ל' טו סמך טס טו'ע' טס ה'ל' טו (והל' ית) סמך טס טע'פ' ט :
מב כ מיי' פ'א מה'ל' אשתו ה'ל' טו סמך לאוין מה טו'ע' טס טי' סמך טע'פ' י :

לאחר

סופין שנתן אלכבט בין שיניה שלא היפר לה שהרי אין יכול להפר עד שיבעול ואי סבירא ליה דמני מיפר דפלטתא היא כדנריס דב' נערה (דף ע"ד) ומייסיה לה בפ' ארבעה אחין (לעיל ד' כע) סבירא ליה כמ"ד בכטובת (דף ע"ט) היא נחנה אלכבט בין שיניה ולהכי מבקשים ולא סופין : קריי כאלן להקיס לאחר קם צישראל והאי לאו בר הכי הוא - והע"פ שיבא לכלל הקמת טס לא מהניא כיון שלא היה לו שעת הטער כי היכי דפסולין בהעל (לעיל דף ע"ט) סריס תמה שלא היה לו שעת הטער אע"פ (לעיל ס') שבמית מתרפאים באלכסנדריא של מזרים ומשני אמר קרא כו' ולא דמי לסריס תמה שאין רפואתו ברורה לצוא כמו קמן שיגיע לכלל גדלות :

*לא פסל את הראשונה יוכן ב' הרשות קמנה ודרשת 'בא יבם על הקמנה וחור ובא על הדרשת או שבא ארזו על הדרשת *פסל את הקמנה 'בא יבם על הדרשת וחור ובא על הקמנה או שבא ארזו על הקמנה פסל את הדרשת ודרשת 'בא יבם על הפקת וחור ובא על הדרשת או שבא ארזו על הפקת בא יבם על הדרשת וחור ובא על הפקת או שבא ארזו על הפקת את הדרשת גדולה וקמנה 'בא יבם על הגדולה וחור ובא על הקמנה או שבא ארזו על הקמנה לא פסל את הגדולה בא יבם על הקמנה וחור ובא על הגדולה או שבא ארזו על הגדולה פסל את הקמנה *ד' אלעזר אומר 'מלמדיו הקמנה שתמאן בו : ג' אמר רב יהודה אמר רבי שמואל הלכה כרבי אלעזר וכן אמר רבי אלעזר הלכה כרבי אלעזר וצריבא דאי איתמר בהא קמייחא בהך קאמר *שמואל הלכה כרבי אלעזר משום דלא קיים מצות ייבום אבל בהא דאיקיים מצות ייבום אימא תרזייהו לפקו בגט ואי אשמעינן בהא משום גדולה רמיא קמיה אבל אידך לא צריבא : ב' בתניי 'יבם קמן שבא על יבמה גדולה 'תגדלנו 'היבמה שאמרה בתוך שלשים יום לא נבעלתי כופין אותו שיהלוץ לה לאחר שלשים יום מבקשין הימנו שיהלוץ לה ובזמן שהוא מודה אפילו לאחר שנים עשר חדש כופין אותו שיהלוץ לה 'הנודרת הנאה מיבמה בחיי בעלה כופין אותו שיהלוץ לה מיתת בעלה מבקשין הימנו שיהלוץ לה ואם נתכוונה לכך אפי' בחיי בעלה מבקשין הימנו שיהלוץ לה : ג' לימא מתניתין דלא כרבי מאיר דתניא *קמן וקמנה לא חולצין ולא מתייבמין דברי רבי מאיר אפילו

תוספות חד מקמאי מתניי יבם קמן שבא על יבמה קמנה יגדלו זה עם זה 'פ' יבם קמן בן ס' שנים ויום א' שבא על יבמה שלא הביאה ב' שערות ולא רצה לקיימה ולבא עליה ארזו שהגדיל כיון דביאת בן ס' כסאבא שויה רבנן וצריכה גמ וחליצה אין להם לחלוץ עד שיהיו שגורים גדולים דאיס כתיב בפשיה ומקשינן אשה לאיש אבל בריא אה צרה לקיימה ולבא עליה ארזו שהגדיל אם היה גדול קמנה ליהות כאשתו לכל דבר וא"צ שתהיה גדולה אלא אם יודעת לטעור ניהא אע"פ שאינה יודעת לטעור את עצמה מקבלת ניהא אע"פ שהיא קטנה :

יבמה

יבמה יבא עליה כל דהו - מדלח כתיב אחי המת יבא עליה : אמר קרא כי יסבו אחים יחדו וממעטינן מיניה לעיל בפ"ב (דף י"ז) וס' אשת אחיו שלא היה בעולמו מכלל שאם היה בעולמו אפילו יום אחד מייבס אבל לכת למימר דמיחדו דריש דלס כן אפי' סריס נמי לייבס מהאי טעמא דהא יחדו אימנהו :

היבמה יבא עליה כל דהו - מדלח כתיב אחי המת יבא עליה : אמר קרא כי יסבו אחים יחדו וממעטינן מיניה לעיל בפ"ב (דף י"ז) וס' אשת אחיו שלא היה בעולמו מכלל שאם היה בעולמו אפילו יום אחד מייבס אבל לכת למימר דמיחדו דריש דלס כן אפי' סריס נמי לייבס מהאי טעמא דהא יחדו אימנהו :

מענת

מענת בתולים כל שלשים יום - אפי' רחיש נסתרה כבר רבי יוסי אומר נסתרה לאחר לאלתר לאו דוקא דאי אפשר לטעון עד שימלא בית דין : לא נסתרה אפי' אחר כמה עטים - כלומר שאין רחיש נסתרה כבר נסתרה (ג) שנכנסה לחופה ור"מ סבירא ליה דלא מוקי איניש אנפשיה שלא יסתר ויבעול בעילת מצוה אי נמי לא נסתרה שאטו יודעין צורחי שלא נסתרה ובהא לא פליג רבי מאיר :

היבמה יבא עליה כל דהו - מדלח כתיב אחי המת יבא עליה : אמר קרא כי יסבו אחים יחדו וממעטינן מיניה לעיל בפ"ב (דף י"ז) וס' אשת אחיו שלא היה בעולמו מכלל שאם היה בעולמו אפילו יום אחד מייבס אבל לכת למימר דמיחדו דריש דלס כן אפי' סריס נמי לייבס מהאי טעמא דהא יחדו אימנהו :

הוא

תימא רבי מאיר כי אמר ר' מאיר גדולה לקמן וקמנה לגדול דחד מינייהו ביאה דאיסורא הוא אבל קמן הבא על הקמנה דתרוייהו כי הדדי נינהו לא אמר והא קתני בא על יבמה גדולה תגדלנו אמר רבי תניא הוואה בא שאני והא תגדלנו קאמר דכל ביאה וביאה דאיסורא הוא אלא מחזורתא מתניתין דלא כרבי מאיר קרי כאן °להקיס לאחר שם והאי לאו בר הכי הוא אמר אביי אמר קרא יבמה יבא עליה כל דהו *רבא אמר בלאו הכי נמי לא מצית אמרת מי איכא מידי דהשתא איסורא ליה ולבתר שעתא שריא והא אמר רב יהודה אמר רב *כל יבמה שאין אני קורא (ב) בשעת נפילה יבמה יבא עליה הרי היא כאשת אח שיש לו בנים ואסורה ואימא הכי נמי אמר קרא °כי ישבו אחים יחדו אפילו בן יום אחד : יבמה שאמרה בתוך שלשים יום וכו' : מאן תנא דעד תלתין יומין מוקים איניש אנפשיה אמר רבי יוחנן רבי מאיר היא דתניא *מענת בתולים כל שלשים יום דברי רבי מאיר רבי יוסי אומר 'נסתרה לאלתר לא נסתרה אף לאחר כמה שנים רבה אמר אפי' תימא ר' יוסי עד כאן לא קאמר ר' יוסי התם אלא בארוסתו דגיס בה אבל אשת אחיו מיבז

הוא תימא רבי מאיר כי אמר ר' מאיר גדולה לקמן וקמנה לגדול דחד מינייהו ביאה דאיסורא הוא אבל קמן הבא על הקמנה דתרוייהו כי הדדי נינהו לא אמר והא קתני בא על יבמה גדולה תגדלנו אמר רבי תניא הוואה בא שאני והא תגדלנו קאמר דכל ביאה וביאה דאיסורא הוא אלא מחזורתא מתניתין דלא כרבי מאיר קרי כאן °להקיס לאחר שם והאי לאו בר הכי הוא אמר אביי אמר קרא יבמה יבא עליה כל דהו *רבא אמר בלאו הכי נמי לא מצית אמרת מי איכא מידי דהשתא איסורא ליה ולבתר שעתא שריא והא אמר רב יהודה אמר רב *כל יבמה שאין אני קורא (ב) בשעת נפילה יבמה יבא עליה הרי היא כאשת אח שיש לו בנים ואסורה ואימא הכי נמי אמר קרא °כי ישבו אחים יחדו אפילו בן יום אחד : יבמה שאמרה בתוך שלשים יום וכו' : מאן תנא דעד תלתין יומין מוקים איניש אנפשיה אמר רבי יוחנן רבי מאיר היא דתניא *מענת בתולים כל שלשים יום דברי רבי מאיר רבי יוסי אומר 'נסתרה לאלתר לא נסתרה אף לאחר כמה שנים רבה אמר אפי' תימא ר' יוסי עד כאן לא קאמר ר' יוסי התם אלא בארוסתו דגיס בה אבל אשת אחיו מיבז

גליון הש"ס
מתני' תגדלנו יוסי לעיל כ'ע'א תורה יבא ע'טס וף לה יבא ע'טס ד'ס מינלו :

וה"ג שניה לאו בני עונשין : ולבתר שעתא - כשיגדלו : ואימא הכי נמי - לעולם אסורה לו : אפי' בן יום אחד - יסבו יחדו קאמר קרא יבמה יבא עליה ואפי' לא היו משמע כל דהו מסבירא שריא ליה בקעטות כדאמר : טענת בתולים - להפסיד כחובתה : כל שלשים יום - דיכול לטעון לא בעלתי עד עתה : נסתרה לאלתר - הוא טעון ואם טעון לאחר זמן אינו נאמן דודאי מרישא בעל ומלאה בתולה וסקמ והסתחא הוא דריתא עלה :

ל' הו קטיות יעב"ך

[במשנה שנמסרות איתא לא פסל ועי' גמ' הרב מנרעטרה וכ"ה ג' היבמות]

גמ

[לעיל קי']

הגרות הב"ח
(ב) גמ' קורא כס בשעת נפילה (כ) רש"י ד"ה לאחר ל' יום אמרה לא נבעלתי והוא אומר בעלתין הוא תאמן : (ג) תוס' ד"ה לא אע"פ שנכנסה כ"ל ותיבת שלא נעמק :

[לעיל סא' וסס נסמן]

[ע"י תוס' לעיל כי ד"ס ואתות גרסו רבא]

[לעיל ל' ובינ']

[תוספ' כחובות פ"א ע"ס]